

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege pentru completarea Legii nr. 76 din 16 ianuarie 2002 privind sistemul asigurărilor pentru somaj și stimularea ocupării forței de muncă

I. DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE

Politica penală a evoluat de la un profil predominant punitiv la unul orientat spre o justiție restaurativă, care urmărește reabilitarea individului și valorificarea acestuia în cadrul comunității. Noile coduri comportă modificări semnificative față de reglementările penale anterioare, precum eliminarea instituției pedepsei în cazul minorilor și înlocuirea acesteia cu măsuri educative, introducerea instituției amânării pedepsei și consacrarea rolului serviciului de probațiune în sprijinirea și reintegrarea în societate a persoanelor condamnate.

În acest sens, Ministerul Muncii și Justiției Sociale, prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forțelor de Muncă, colaborează cu Ministerul Justiției, în speță cu Administrația Națională a Penitenciarelor, în vederea organizării de programe de pregătire profesională pentru persoanele aflate în detenție. În schimb, persoanele aflate în evidența serviciului de probațiune nu beneficiază de aceleași programe de profesionalizare, în ciuda faptului că șansele de reintegrare socială sunt considerabil mai mari decât ale persoanelor care execută pedepse privative de libertate.

Potrivit datelor furnizate de Ministerul Justiției cu privire la anul 2017, la nivel național doar 40% dintre persoanele aflate în evidența sistemului de probațiune erau angajate cu contracte de muncă pe perioadă determinată sau nedeterminată și 1,84% PFA, pe când 1,68% erau șomeri și 10,93% erau fără ocupație, restul desfășurând activități ocazionale salariate sau fără stabilitate financiară crescută (reparații, servicii informale, calificate sau necalificate, agricultură de subzistență, comerț sau marginale - la limita ilicitului).

Reinserția persoanelor care au săvârșit fapte penale este în directă legătură cu profesionalizarea și capacitatea de a fi independenți financiari, precum și angajarea în raporturi sociale care să le asigure stabilitate, motiv pentru care componenta centrală a consilierii în cadrul probațiunii o constituie elaborarea unui plan personal de acțiune pentru perioada de după încetarea supravegherii. Potrivit unui studiu din 2017¹, obținerea și păstrarea unui loc de muncă au fost obiectivele cele mai frecvent întâlnite în planurile personale, având potențialul de a reduce riscul de recidivă și a constitui un factor motivațional, cu atât mai mult cu cât sărăcia și educația redusă constituie elemente catalizatoare pentru fenomenul infracțional.

Același studiu arată, pe de o parte, că subiecții, odată angrenați în câmpul muncii, caută stabilitate (locuri de muncă cu carte de muncă) și posibilitatea de a avea câștiguri mai mari (posibilitatea de specializare, de creștere la locul de muncă). Pe de altă parte, se atrage atenția asupra factorilor de risc care îngreunează integrarea pe piața muncii a indivizilor, respectiv nivelul scăzut de educație, lipsa unor deprinderi de muncă calificată și lipsa stabilității (depunerea de muncă informală, ocazională, incertitudinea venitului). Se conturează astfel nevoia dezvoltării unor măsuri complementare de

¹ Poledna Sorina, Dobrică Petronel, Badea Marian, *Evaluarea, monitorizarea și măsurarea rezultatelor privind reabilitarea și reintegrarea persoanelor care au comis infracțiuni*, București, 2017, p. 44 și urm., studiul poate fi găsit la adresa <http://www.just.ro/wp-content/uploads/2015/12/Brosura-cercetare-2.5.pdf>, consultată la data 20.04.2018.

reintegrare socială, având în vedere faptul că perioada de supraveghere a scăzut semnificativ, și anume eforturi direcționate pe dezvoltarea de deprinderi valorificabile economic.

Trebuie notat faptul că persoanele aflate în evidența serviciului de probațiune constituie grupul social cel mai predispus la reintegrare socială, având în vedere gradul redus de pericolozitate a infracțiunii, lipsa izolării de societate, continuitatea relațiilor sociale cu îndrumarea serviciului de probațiune. Astfel, proiectul de lege vine în întâmpinarea problemelor urgente și soluționabile, adresându-se tocmai nevoii de profesionalizare.

II. SCHIMBĂRI PRECONIZATE

Angajarea persoanelor aflate în evidența serviciului de probațiune în programe de pregătire profesională constituie o primă formă de disciplinare și de exersare a deprinderilor rezolutive pe care le vor exercita autonom după încetarea supravegherii. Astfel, se face trecerea dintre factorii sociali nefavorabili preexistenți, care au facilitat săvârșirea infracțiunii, spre dezvoltarea unor deprinderi valorificabile economic și a unei discipline pentru punerea lor în valoare, în vederea obținerii și păstrării unui loc de muncă.

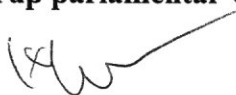
Pregătirea profesională devine astfel complementară programelor de modelare comportamentală desfășurate de serviciul de probațiune, potențând efectele celor din urmă prin faptul că individul este motivat să persiste în urmărirea planului personal de acțiune când obține răspunsuri pozitive la acțiunile întreprinse (menținerea locului de muncă, accesul la posturi cu venituri și condiții de muncă mai bune, reintegrarea în societate și acceptarea în mediul social și profesional în baza împărtășirii valorilor pro-sociale cu ceilalți indivizi).

La nivel macroscopic, creșterea șanselor de angajare și de continuitate în câmpul muncii reduce costurile sociale prin scăderea ratei recidivei, a comportamentului antisocial și dependent. Stabilitatea financiară și angrenarea în comportamente sociale sănătoase au potențialul de a diminua stigmatizarea și marginalizarea făptuitorului și a facilita reintegrarea socială, spre folosul aparținătorilor făptuitorului și comunității care poate valorifica resursa umană reabilitată sau în curs de reabilitare. Astfel, programele de pregătire profesională pot influența favorabil nu numai comportamentul beneficiarului, dar și a mediului din care provine acesta, prin exemplul pozitiv de reușită în depășirea factorilor sociali nefavorabili și de disciplină personală.

În numele inițiatorilor:

Adrian Wiener

Senator Grup parlamentar USR

LEGE

pentru completarea Legii 76 din 16 ianuarie 2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă

Tabel semnături - Senat

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1	KIEMER ADRIAN	USR	IK
2.	MIHAI GORTU	USR	GL
3.	Lungu Dan	USR	DL